

"Đi Tìm Thời Gian Đã Mất".

Sàigòn, thứ Bảy ngày 6/12/1975.

Buổi chiều ra quán, cả người Nguyễn ướt đẫm nước mưa, khuôn mặt buồn bã đến dại.

Bước cạnh nhau trên phố, giọng Nguyễn trầm xuống:

“Bây giờ Nguyễn thật ngán khi phải lặn vào cái biển người đông đảo. Nguyễn chỉ muốn đi với Mẫn trên những con đường im vắng mà thôi.”

Trông Nguyễn khác hẳn mọi ngày, vẻ trầm tư hiện rõ trên mặt, đôi mắt đắm đắm vào tôi, lặng lẽ. Có một nỗi đam mê cuồng dại hiện ra trong ấy. Tôi đâm e dè, không hiểu tâm trạng Nguyễn ra sao sau cái đêm định mệnh hôm qua?

Nép sát vào thân hình chàng, tôi khe khẽ đọc:

*“Ngày đó có ta mơ được trọn đời
Tình vươn vai lên khơi tới chín trời mây khói...”*

Mùi thịt da chàng quyện lên thân thiết. Cánh tay dài vòng kín hai vai tôi. Bỗng dưng Nguyễn hỏi:

“Sao Mẫn yêu Nguyễn quá vậy?”

Tôi hôn bàn tay Nguyễn, thay cho câu đáp.

*

* *

Đối diện nhau trong quán *café* ven đường Lê Lợi, nét buồn phủ trùm đôi mắt, Nguyễn kể:

“Đêm qua tỉnh giấc, thấy Mẫn ngồi thức, Nguyễn thương Mẫn quá! Dưới làn ánh sáng mờ mờ, từ Mẫn như toát ra cả một trời cô đơn rộng lớn. Nguyễn nhìn mà xúc động đến chùng trái tim tê dại.”

Cầm tay tôi, vẻ thật trân trọng, Nguyễn tiếp:

“Trong bóng tối không đủ thấy mặt nhau, Nguyễn đã bắt gặp Mẫn cô đơn một cách rất độc đáo. *Dẫu có Nguyễn bên cạnh mà đôi lúc như đêm qua, nỗi cô đơn nơi Mẫn vẫn rất đặc thù, trọn vẹn.* Khi ấy, trước Mẫn, Nguyễn nhận ra mình thật là bé nhỏ. *Trong Nguyễn bỗng dậy lên niềm sợ hãi rằng sẽ không giữ nổi Mẫn.*”

Mưa vẫn rơi khi chúng tôi rời quán. Gió tạt từng cơn. Tôi nép vào Nguyễn, trốn những tia nước. Cả thân hình tôi run nhẹ. Tiếng Nguyễn vang lên, điệu thương cảm:

“Dáng Mẫn mỏng manh y hệt một đứa trẻ. Trời đang vào đông, đi ra đường, Mẫn đừng quên đem theo áo lạnh. Chiếc *chemise* mỏng này không đủ làm Mẫn ấm.”

Tôi ngắt nhanh lời chàng:

“... nhưng tình yêu của Nguyễn đã là chiếc áo lạnh dày phủ kín cho Mẫn.”

Ngang qua một hàng cơm nơi khu Chợ Cũ, tôi ngược nhìn Nguyễn:

“Chúng mình vào đây trú mưa đi! Mãn muốn được dùng bữa với Nguyễn như một cặp vợ chồng trong một gia đình nhỏ.”

Ánh mắt Nguyễn nhìn tôi đến lạ. Chàng nói nhẹ:

“Mãn dịu dàng quá!”

Và hỏi lần nữa:

“Sao Mãn yêu Nguyễn quá vậy?”

Tôi cúi đầu:

“Mãn nghĩ *chưa đủ* để đáp lại tình yêu của Nguyễn đâu.”

*

* *

Trên đường về, Nguyễn kể:

“Thiên hạ ở nhà kên Nguyễn quá cỡ! Đêm qua là lần đầu tiên Nguyễn không về nhà. Họ im lặng, Nguyễn cũng im lặng. Nhưng Nguyễn nghĩ họ đã làm báo cáo cho Ông Nội ở Dalat hay rồi.”

Chàng tiếp ngay:

“Mặc kệ! Chóc nữa về, Nguyễn sẽ kiếm rượu uống tiếp để nhớ Mãn và cuộc rượu đêm trước. Một đời, làm sao mình còn tìm ra được một lần kỷ niệm như thế? Ngày mai, Nguyễn vẫn ra gặp Mãn. Nguyễn sẽ nói cho Mãn nghe về cơn say đêm nay của Nguyễn.”

Chiếc xe dừng trước ngõ nhà tôi. Tiếng dương cầm từ phòng khách vọng ra bản *Ave Maria* ai oán. Tôi bật nói:

“Nguyễn hãy ngồi thêm chút nữa với Mãn!”

Nghiêng người về phía sau, hôn lên tóc tôi, Nguyễn tâm sự:

“Đây là bản nhạc Nguyễn yêu ngay từ ngày đầu tiên nghe tiếng đàn Mãn trong *cassette*.”

Tôi thì thầm:

“***Cũng là bản mỗi khi đàn, Mãn vẫn dành để nghĩ riêng về Nguyễn và cuộc tình của chúng mình hôm nay.***”

Con hẻm tối đen. Mưa rơi nhỏ hạt. Tôi và Nguyễn vẫn ngồi trên yên xe gắn máy, tóc tai áo quần ướt đầm, mười ngón tay đan vào nhau thật chắc. Từ phòng khách nhà tôi, tiếng dương cầm của một đứa em gái nào đó liên hồi ai oán vọng ra.

[]

“À la Recherche du Temps Perdu...”

Sàigòn, thứ Bảy ngày 6/12/1975.

Trân Sa yêu dấu,

Mấy hôm nay Bố chẳng viết gì cho Trân Sa. Có lẽ những hôm ấy phần lớn Bố đều say rượu, chẳng còn đủ sức ngồi viết dù trong đầu

Bố có rất nhiều ý tưởng, nhiều câu chuyện muốn kể cho Trân Sa nghe. Hôm nay Bố cũng đi chơi với Mẫn nhưng về sớm hơn mọi khi, ngồi đọc âm và nhớ đến Trân Sa. Uống một mình thật lão đảo mặc dù rất ít, mỗi ngụm rượu giống như một cục than bỏ vào miệng!

Đêm qua ở một quán ven đường, Bố và Mẫn uống gần nửa lít rượu, ngồi thu hình trong bóng tối như hai con ma, uống cạn rượu cùng những nỗi ưu tư của nhau. Một cuộc rượu thật thích thú, có lẽ suốt đời Bố vẫn còn nhớ mãi. Đêm có gió lạnh dịu dịu, Bố thấy cuộc đời thật nhẹ, cuộc bình sinh tầm thường giản lược cả trong đáy cốc, trong đáy mắt Mẫn, trong nỗi ngây ngất của nụ hôn Mẫn. Bố hôn Mẫn thật nhiều, thật say đắm...

[]

Sàigòn, Chủ nhật ngày 7/12/1975.

Trân Sa của Bố,

Chiều nay Mẫn và Bố đi uống rượu lang thang. Trời mưa nhiều, gió lạnh, nhưng Bố Mẫn vẫn phóng xe đi kiếm chỗ chuốc rượu. Trong sắc Bố có sẵn một chai nên chỗ nào Bố Mẫn cũng có thể ghé để cùng say được. Uống cả nửa lít mà vẫn không thấy ám. Bố thường bảo Mẫn là Mẫn gặp con “sâu rượu” rồi, còn Mẫn chỉ là con “muỗi rượu”! Những hôm ngồi đối ẩm với Mẫn, nhìn hoàng hôn đang dần xuống, thật thích! Sẽ có một dịp nào đó, Bố Mẫn sẽ ngồi uống rượu để đón xem hoàng hôn tắt ra sao.

À ơi! Rượu đỏ hoàng hôn tắt

Ta dặt hồn ta túy lúy chơi.

Buổi chiều thường nhắc nhớ cô tịch phơi pha. Nhưng bên Mẫn, với ly rượu ấm, Bố cảm thấy hạnh phúc trái đầy, sóng sánh như hình sắc trên mặt ly, hăng nồng như men rượu. Bố làm sao say được khi Bố nhìn nó chưa đầy với đôi mắt mở rộng? Tiêu Phong và Đoàn Dự có nội công cao thâm nên uống rượu không say. Còn Bố không có nội công chi cả, chỉ vồn vện có bấy nhiêu để chưa say mà thôi.

Giờ đây ngồi nơi bàn học viết cho Trân Sa, nghĩ lại những cuộc rượu của Bố và Mẫn, Bố cảm nghe thật thích thú. Một cảm giác bơ vơ rất đắm chiêu xâm chiếm hồn Bố, những hoàng hôn, những đêm khuya đi uống rượu với Mẫn, những cơn trở mộng khi say... Ngoài trời đã không còn mưa nữa, gió lạnh cũng tắt, dẫu rượu ban chiều tan biến hết, có dư vang chạng là những môi hôn mà thôi.

Bây giờ chợt nhớ thương người

Nụ hôn ngày cũ rụng rời vai anh.

Bây giờ chợt nhớ thương Mẫn!

Có lẽ Mẫn đang dạo đàn, bản Duyên Thê, Ave Maria? Mẫn biết không, giờ đây Bố thêm được nghe bài Cảnh Hoa Trắng. Bố cảm thấy sợi giây thấp nhất đang làm chùng lòng Bố. Bố yêu cây đàn violon ở

sợi giây có âm thanh xoắn vào hồn một cách gay cần lai rai ấy.
(Nghĩa là buồn một cách tuyệt vọng!)

Hay là bản violon đầu tiên của Mãn, Bố nghe có vẻ uất nghẹn bơ vơ quá nên cảm thấy vậy chăng? Ngày trước ở quán café định mệnh, Bố được nghe trong band nhạc Mãn đàn bản Giọt Mưa Thu. Sợi giây trầm đau khổ rét mướt quá!

Chiều mờ cõi đời rét mướt ngoài đường

Phố chiều hiu màu đá cũ lên sương

Sương hay chính bụi phai tàn lá tả...

Không đâu! Hôm ấy trời rất tạnh, phố xá dập dìu nam nữ. Nhưng đó chỉ là “il pleure dans mon coeur comme il pleure sur la ville”. Tất đên hết, ôm mặt nghe sợi giây trầm, có lẽ thích hơn. Nhưng cũng lúc ấy, tay Bố đang cầm tay Mãn... Lần đầu!

[]

Sài Gòn, thứ Hai ngày 8/ 12/1975 (Bữa xập tiệm!)

Bố mới đi uống rượu với Mãn cùng bác Long và các bác phương Bắc. Về nhà, Bố đặt mình trước bàn để ghi lại thật tủy lý cho Trần Sa. Bố nghĩ nếu không, sẽ mất đi nhiều ý tưởng hay, nên cố gắng, mặc dù đôi tay rời rạc hẳn.

Đêm nay lại có gió lạnh dịu dịu. Khi này Mãn bảo với Bố là Mãn sẽ lên căn gác 1.000 mà đàn. Bố chỉ nghĩ, giá gì được nghe Mãn đàn và được tủy lý thêm với âm thanh quái đản của sợi giây trầm u uất. Bản Cảnh Hoa Trắng.

Người về trong đêm tối ôm cảnh hoa tả tơi...

Tôi về trong đêm tối ôm cảnh hoa tả tơi...

Sợi giây đàn dăm chiêu quái quỷ sao cứ lớn vồn hoài trong đầu Bố. Chiếc archet quạt vào sợi giây nảy lửa, nảy tiếng lòng đau khổ. Bốn đầu ngón tay vượt trên giây, phát ra những âm thanh rờn rợn...

Thôi, để hôm nào nghe Mãn đàn rồi hẳn biết. Bố chỉ muốn thưởng thức tiếng đàn Mãn thật trang trọng trong một không gian lắng đọng như ở Dalat. Nơi đó, Bố sẽ úp mặt mà nghe, sợi giây trầm tha hồ làm khổ lòng Bố.

Bố thường bảo Mãn là người vợ cô đơn của Bố. Một tựa đề quyền sách dịch của Francois Mauriac, Bố đi tìm mua tặng Mãn, nhưng chưa gặp. Mua tặng Mãn để ghi lại mãi trong đầu Bố hình ảnh một người vợ thật cô đơn. -Mãn- Trong bóng tối không đủ để thấy mặt nhau, Bố thấy Mãn cô đơn một cách độc đáo. Lúc nào Bố cũng vẫn thương Mãn, nhưng trong khi tỉnh rượu, lúc tàn canh, Mãn bơ vơ quá! Bây giờ Bố nói đây chẳng để làm gì, nỗi cô đơn ấy thật đặc thù và trọn vẹn. Bố cảm thấy lòng mình thật mơ hồ xót xa và tự dưng hôm nay, ý nghĩ đó lại mãnh liệt trở về với Bố...

[]

Sài Gòn, thứ Năm ngày 11/12/1975

Buổi sáng

Trân Sa ạ,

Mấy hôm nay Bố quên mất cô con gái rượu. Xin lỗi Trân Sa nghe! Đạo này Bố cứ say sưa mãi. Hôm nay nghỉ uống nên Bố thấy mình bỏ quên Trân Sa.

Không đâu. Bố vẫn nhớ Trân Sa rõ mồn một, đôi mắt đẹp sâu và đen nhánh, chiếc mũi cao, đôi môi chúm chím (như chực cười). Mà, trong đầu Bố, sao Trân Sa ngồi bó gối cô độc quá, y hệt hình ảnh Mẫn hôm nọ. Trân Sa cô đơn, người vợ cô đơn và cả Bố cũng cô đơn nữa. mấy lúc gần đây, ngồi bên Mẫn, Bố chẳng nói những chuyện gì ăn nhập đến Trân Sa. Tại Bố gần điên rồi đó! Lâu lâu nói chứng, Bố lại điên một trận. Trân Sa thông cảm nghe? Bây giờ hết mệt rồi, Bố sẽ kể chuyện Trân Sa nghe như thường lệ.

Hôm trước Bố có được nghe Mẫn đàn, nhiều bản mà Bố chẳng nhớ rõ. Đạo này, Bố chẳng còn muốn gọi lại ký ức bất cứ chuyện gì cả. Nếu Trân Sa yêu cầu Bố nhớ lại thì Bố cũng cố gắng sắp xếp kỷ niệm để trình bày cho Trân Sa biết, Trân Sa có muốn không? Một căn phòng nhỏ có ánh đèn vàng vọt hắt ra từ cái toilette, bóng tối và ánh sáng quyện vào nhau tạo nên một không khí đau thương bệnh hoạn (mặc dù rất là phòng trà!) Một chai rượu uống dở và sau cùng là cây archet đùa giỡn trên bốn sợi giây (hoặc đùa giỡn trên sợi giây dẫn máu của Bố? Bố cũng đang là một cây violon mà!) Cũng may hôm đó chẳng sợi giây nào đứt. Duy chỉ có sợi giây dẫn máu của Bố lại thấy ran rát, vụn vẹo lai rai mà thôi. Hôm sau đó, mọi thứ bình thường trở lại, cây đàn vẫn ngoan ngoãn nằm im trong cái case gỗ. Bố và Mẫn vẫn uống rượu bốn mùa!

Bình về một tiếng đàn, nhất là tiếng đàn của Mẫn, Bố chẳng thể làm nổi. Hơn nữa, Bố chưa được nghe nhiều, nói bậy hóa ra sai lạc. Mẫn cũng chẳng thích nghe lời bình phẩm. Nên thôi, đợi Trân Sa nghe rồi cho ý kiến cũng chưa muộn. Bố chỉ thấy rờn rợn đầu đó, có lẽ vì bóng tối thảng thốt của căn phòng. Bóng đen nào lại chẳng là một kho tàng bất trắc, phải không Trân Sa? (Hắn Trân Sa bảo là Bố nghe đàn mà lại sợ ma!)

Mấy hôm nay Bố vẫn thường đón Mẫn ở nhà, Bố đứng đợi nơi vỉa hè bên kia đường Yên Đỗ, đầu ngõ có căn nhà màu gạch. (Báo tin cho Trân Sa hay là Mẫn “sập tiệm” rồi nên không đi bán sách nữa). Bà Ngoại và mấy Di như gần Bố hơn (cách chừng 50m) từ chỗ Bố đứng sang căn nhà màu gạch, nhưng Bố vẫn thấy xa lạ mơ hồ. Bà Ngoại – trong trí tưởng Bố-- vẫn nói giọng Huế dịu dàng đằm thắm. Mấy Di vẫn âu yếm chăm sóc Trân Sa. Bố thấy như mình đang đứng ở xứ Huế, bên này dòng sông Hương, bên kia là căn nhà Mẫn với mấy Di và Bà Ngoại. Sông Hương vẫn lặng lẽ trôi vô tình, nhưng sao Bố thấy thương mến dâng đầy.

Thuyền ai trên sông Hương.

Hồn tôi trên sông Hương

*Đầy nửa dòng nắng muộn.
Đầy một trời nhớ thương.*

Trân Sa tập nói giọng Huế như Bà Ngoại nghe! Bố mang cả một dòng sông Hương trong tim nhưng không biết nói tiếng Huế. Mẫn biết nhưng lại không nói cho Bố nghe (vì mắc cỡ!) Cho nên gặp giọng Huế ở đâu đó, Bố lắng nghe thật hết mới thôi. Trân Sa có thấy tội Bố không?

Huế vẫn nhắc nhở cho Bố một cái gì thật vô bờ nhẹ nhàng nhưng cũng rất mãnh liệt cương quyết. Một ngày nào, Bố sẽ đưa Mẫn và Trân Sa ra Huế nhìn dòng Hương giang cho đỡ nhớ. Ra cửa Ngọ Môn vỗ về những dấu cũ. Mình sẽ thở hít lại cái không khí thoáng thoảng mùi chuông chùa Thiên Mụ.

Ôi chao! Chưa một lần ra Huế nhưng sao những điều trên đã là những kỷ niệm cắt sâu trong tim Bố tự thuở nào rồi!

Buổi tối.

Bố vừa đưa Mẫn đi dự tiệc ở nhà cậu Duy Quang, Bố về một mình. Giác mộng cũ càng từ bờ dâu biển nào xa xăm vụt sống dậy, hiện thực hôm nay nhưng không gian có phần sai trái. Ở giác mộng trầm luân nào của Bố, Bố đưa Mẫn đi đàn mỗi đêm ở Dalat. Trời thật lạnh, đôi khi có mưa. Những lúc Mẫn đàn trong vũ trường, Bố chờ Trân Sa đi loanh quanh chơi, hoặc ghé vào một quán café nào ngồi nhàn đàm với bằng hữu, đợi giờ Mẫn tan việc.

Bố mê một cái bàn uống café, trên ấy đặt một quyển sách nhỏ, một gói thuốc lá và những tách café thật đẹp. Tách café phải có cái đĩa, chiếc muông gác lên thành, tạo nên một vẻ gì ám áp gần gũi. Nếu là bàn café ở nhà, Bố sẽ thêm một cái gạt tàn thuốc. Một điếu thuốc cháy dở nằm trên cái gạt tàn ắp đầy máu thuốc, trông hệt như một người đang nằm duỗi mình trên miệng giếng. Người nằm suy nghĩ, đầu bốc khói, và khi sự suy nghĩ đã được đẩy đến tận cùng của giới hạn, người sẽ biến mất (hoặc thu gọn trong một nắm nhỏ dưới lòng giếng). Điếu thuốc biến mất, chỉ còn một máu nhỏ muộn phiền trong lòng chiếc gạt tàn ám nhựa.

Ngồi thanh đàm ở những chiếc bàn như thế, thật thú vị. Không biết Mẫn có thích như Bố không? Thật kỳ lạ! Bố không hiểu tại sao lại mê một chiếc bàn có những đặc tính như trên. Nhưng hẳn nhiên, ly café hoặc cốc rượu chỉ sáng sủa một cách lờ lờ đảo ở cái bàn của quán bên đường hơn là trên bàn học, hoặc những chiếc bàn có trải khăn ăn.

Chiếc bàn của Bố và Mẫn ở quán “Xây Chừng” hay quán “Lá Me” cũng đẹp tương tự. Bố chỉ đợi mình già hơn một tí để trang trí cho chiếc bàn một ống pipe với những cái phụ tùng linh kính của nó. Phải rồi! Chỉ tới một tuổi nào, sự săn sóc cho ống pipe mới cần thiết và đáng yêu thôi! Lúc ấy, Bố sẽ đốt ở đầu mỗi một lò lửa khổng lồ. Một đóm lửa của điếu thuốc có lẽ còn quá thiếu.

[Chú thích: Quán “Xây Chùng” là tên Nguyễn gọi cho cái quán hủ tíu bình dân của một người Tàu nằm nơi đầu ngã ba Tô Hiến Thành- Lê Văn Duyệt. Ở đây *café* chỉ pha bằng bột tất. Quán “Lá Me” là những quán *café* vỉa hè dựng dưới các tầng me trên đường Gia Long hoặc Nguyễn Trung Trực, trước Thư Viện Quốc Gia Sài Gòn.]

Hôm nào Bố sẽ cho Trân Sa về ở với Bà Ngoại và mấy Dì một bạn. Anh Nó sẽ dẫn Trân Sa đi vào xóm thám hiểm. Bố không sợ Trân Sa bị lạc vì đã có anh Nó. Hơn nữa, nhà Bà Ngoại màu gạch, cứ tìm dấu mặt trời đi là gặp. Bố chưa một lần vào nhà Bà Ngoại, nhưng ngôi nhà màu gạch đỏ, trong trí tưởng Bố thật đẹp. Đứng bên lề đường nhìn sang, Bố có thể thấy cái cổng, gốc ổi, cửa sổ căn gác của Mẫn và cửa ngôi nhà màu xanh... Thế thôi! Nhưng đối với Bố, chùng ấy chất liệu đã quá đủ để xây dựng trong đầu mình một ngôi nhà đáng đáp như nhà Bà Ngoại.

*Trong vườn tôi hoa phù dung mới nở
Ngày rất hồng và chim hót rất thanh
Cửa nhà tôi sáng nay vừa mới mở
Người trở về, gọi mẹ, gọi tên em..*

Cửa nhà Mẫn, sáng nay khi Bố đến bên kia đường, đã mở. Bà Ngoại, Mẫn và mấy Dì có lẽ quanh quẩn đâu đó trong nhà. Bố đừng gọi Mẫn thật to, nên một lát sau Mẫn đi ra, áo quần, môi má đều màu hồng (vì vừa ở căn nhà màu gạch đi ra!)

□